

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-3031

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Remes, Hanna Minna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Suomen yhteiskuntaluokat 1980-2000			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-11-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 91 + liitteet 17 s
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Yhteiskuntaluokka on nykysosiologiassa vahvasti kyseenalaistettu ja toisaalta usein myös unohdettu käsite. Tutkielmassa tarkastellaan luokan käsitteen soveltuvuutta nyky-yhteiskunnan rakenteen hahmottamiseen. Tutkielman taustalla on vuonna 1985 ilmestynyt kirja Suomalaiset – yhteiskunnan rakenne teollistumisen aikana, jossa Risto Alapuro ja Matti Alestalo kartoittavat Suomen luokkarakennetta 1870-luvulta 1980-luvulle asti. Tässä työssä tarkoituksena oli jatkaa Suomen luokkarakenteen kuvaamista vuodesta 1980 vuoteen 2000, joskin Suomalaiset-kirjaa selvästi suppeammalla tasolla.</p> <p>Suomen luokkarakenteen kehitystä aikavälillä 1980–2000 tarkastellaan Tilastokeskuksen sosioekonomisen aseman luokittelun avulla. Aineistoina toimivat otokset Tilastokeskuksen väestölaskennan ja työssäkäyntitilastojen pitkittäisaineistoihin perustuvista Eksy95- ja Eksy01-aineistoista. Molemmat aineistot ovat yksilötasoisia rekisteriaineistoja. Sosioekonomisen aseman yhteyttä muihin tekijöihin tarkastellaan pääasiallisesti ristiintaulukoinnin avulla.</p> <p>Tutkielmassa pyrittiin selvittämään miten Suomen luokkarakenne on muuttunut aikavälillä 1980–2000 ja mitkä ovat keskeiset syyt muutoksiin. Lisäksi huomion kohteena oli sosioekonomisen aseman vaikutus yksilöiden elämän mahdollisuuksiin, joita tarkasteltiin tulojen, asuinolojen ja työttömyyden riskin avulla. Yleisenä tavoitteena oli myös arvioida Tilastokeskuksen sosioekonomisen aseman luokittelun soveltuvuutta luokkarakenteen kuvaamiseen.</p> <p>Tämän työn tulosten perusteella 1980- ja 1990-luvun Suomen luokkarakenteessa näkyi jo aiemmin alkaneiden kehityskulkujen eteneminen. Maatalousväestö jatkoi vähenemistään, ja samalla pieneni myös työntekijöiden osuus merkittävästi. Toimihenkilöistymiskehitys jatkui palvelusektorin edelleen laajentuessa, tosin entistä vahvemmin ylempiin toimihenkilöihin painottuneena. Poikkeuksellisen luokkarakenteen kehityksessä erottuu 1990-luvun alun taloudellisen taantuman myötä aiempaa laajempiin mittoihin kasvanut työttömyys, joka kasvatti ammatissa toimimattoman väestön osuutta huomattavasti.</p> <p>Suomen luokkarakenteen tarkastelu sosioekonomisen aseman luokittelun avulla toi esiin selviä, johdonmukaisesti tulkittavissa olevia eroja sosioekonomisten ryhmien välillä, mikä osoittaa mielestäni luokan käsitteen edelleen vahvan selitysvoinan nyky-yhteiskunnan rakenteiden tutkimuksessa. Luokitukseen liittyy kuitenkin luokka-analyysin kannalta selviä rajoitteita ja ongelmia, joihin jatkossa tulisi etsiä ratkaisua. Työssä tuli myös selvästi esiin muiden yhteiskunnallisten jakojen merkitys yksilön elämän mahdollisuuksille, joiden yhteisvaikutus luokan kanssa tulisi ottaa luokkatutkimuksessakin paremmin huomioon.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>yhteiskuntaluokat sosioekonominen asema yhteiskuntarakenne yhteiskunnallinen muutos eriarvoisuus</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			